

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0218U005274

Державний реєстраційний номер: 0116U003919

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-08-2018

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Педагогічні, методичні та лінгвістичні аспекти викладання іноземних мов у нелінгвістичних вищих навчальних закладах

Початок етапу: 03.2016

Закінчення етапу: 03.2018

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Чернігівський національний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: (0462) 665-115

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Чернігівський національний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, 95, м. Чернігів, Чернігівський р-н., Чернігівська обл., 14035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 0462665103

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7706 - безплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Педагогічні, методичні та лінгвістичні аспекти викладання іноземних мов у нелінгвістичних вищих навчальних закладах

Назва роботи англійською:

Pedagogical, methodical and linguistic aspects of teaching foreign languages in non-linguistic higher educational institutions

Реферат українською:

Звіт про НДР становить 115 сторінок. Список використаних літературних джерел налічує 77, з них 22 іноземною мовою. Об'єктом дослідження є професійно спрямована іншомовна підготовка студентів нелінгвістичних спеціальностей. Предметом дослідження є сучасні підходи, методи та прийоми навчання іноземних мов у нелінгвістичних вищих навчальних закладах. Метою НДР є дослідження та наукове обґрунтування ефективних підходів, методів і прийомів навчання іноземних мов, висвітлення теоретичних та практичних аспектів викладання іноземних мов у нелінгвістичних вищих закладах освіти. Теоретико-методологічну основу дослідження становлять положення компетентнісного та професійно орієнтованого підходів до навчання, методичні засади навчання іноземних мов, Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, теорія дидактики вищої школи. У роботі використані наступні методи дослідження: аналіз наукової літератури, синтез, теоретичне узагальнення, порівняння, вивчення та узагальнення зарубіжного педагогічного досвіду, педагогічне спостереження, опитування, бесіди з викладачами та студентами. Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні теоретичних, методичних положень і практичних рекомендацій щодо інтенсифікації навчання іноземних мов та активізації пізнавальної діяльності студентів. Практичне значення результатів дослідження полягає в узагальненні ефективних форм і методів іншомовної підготовки студентів нелінгвістичних спеціальностей, розробці електронних навчальних курсів із дисциплін "Іноземна мова", "Іноземна мова за професійним спрямуванням", "Друга іноземна мова", "Іноземна мова наукового спілкування" на базі системи Moodle. Теоретичні та практичні напрацювання можуть бути використані в процесі професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців; для розробки робочих навчальних програм, дистанційних курсів, посібників, методичних рекомендацій тощо.

Реферат англійською:

. The scientific research report consists of 115 pages. The reference list contains 77 references, 22 of which are in foreign languages. The object of the research is the process of teaching students of non-linguistic specialties foreign languages for specific purposes. The subject of the research is modern approaches, methods and techniques of foreign language teaching in non-linguistic higher educational institutions. The purpose of the research is to study and substantiate effective approaches, methods and techniques of foreign language teaching, to highlight theoretical and practical aspects of foreign language teaching in non-linguistic higher educational institutions. The fundamentals of the competency-based and professionally oriented approaches to teaching, methods of foreign language teaching, Common European Framework of references for language learning, and the theory of higher education didactics constitute the theoretical and methodological basis of the study. The following research methods were used when conducting research: scientific literature analysis, synthesis, theoretical generalization, comparison, study and generalization of international teaching experience, pedagogical observation, interviews and survey of students and teachers. The scientific novelty of the study lies in the improvement of theoretical and methodical grounds and practical recommendations for intensifying foreign language teaching and enhancing students' cognitive activity. The practical value of the study is that the effective forms and methods of foreign language teaching students of non-linguistic specialties have been summarized; electronic learning courses in such disciplines as "Foreign Language", "Foreign Language for Specific Purposes",

"Second Foreign Language", "Foreign Language of Scientific Communication" have been developed on the basis of the Moodle system. Theoretical and practical groundwork can be used in the process of teaching future specialists foreign languages for specific purposes, for the development of curricula, distance courses, tutorials, methodical guidelines, etc.

Індекс УДК: 331.36; 658.336, 378:37.091.33:811

Коди тематичних рубрик: 81.79.11

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Литвин Світлана Володимирівна

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Науково-практичні рекомендації щодо вдосконалення процесу викладання іноземних мов у нелінгвістичних вищих навчальних закладах

Назва НТП англійською: Scientific and practical recommendations to improve the process of foreign language teaching in non-linguistic higher educational institutions

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: методична документація

Галузь застосування: 85.4. Вища освіта.

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Обґрунтовано дидактичний потенціал сучасних активних методів та прийомів навчання іноземної мови в нелінгвістичних вищих навчальних закладах. Досліджено особливості та ефективність застосування інформаційно-комунікаційних технологій в іншомовній освіті. Розроблено електронні навчальні курси з іноземних мов на базі системи Moodle. Запропоновано науково-практичні рекомендації щодо оптимізації процесу іншомовної підготовки в нелінгвістичних вищих навчальних закладах.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 2016-2017

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: ЧНТУ

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Бараненкова Н. А. Прийоми засвоєння фахової лексики на заняттях з іноземної мови в технічних вишах.

Актуальні питання педагогіки та психології: шляхи теоретичного і практичного вирішення проблем :

матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Одеса, 17-18 березня 2018 р. Одеса, 2018. С. 132-134;

2. Бараненкова Н. А. Особливості формування перекладацької компетентності у студентів технічних спеціальностей. Мова. Культура. Комунікація: поширення інтегративних тенденцій у сучасних дослідженнях мов і літератур : матеріали 8-ї Міжнародної науково-практичної конференції, Чернігів, 28-29 квітня 2017 р. Чернігів, 2017. С. 113-117; 3. Бараненкова Н. А. Формування іншомовної компетентності студентів технічних вишів у контексті європейської інтеграції. Україна - ЄС. Сучасні технології, економіка та право : збірник міжнародних наукових праць : у 2 частинах. Ч. II. Чернігів, ЧНТУ, 2016. С. 202-204; 4. Бараненкова Н. А., Светенок Л. К. Мнемонічні прийоми навчання іноземної мови у вищих навчальних закладах. Освітологічний дискурс. Електронне наукове фахове видання. Педагогічні науки. Київ, 2016. № 1 (13). С. 1-8; 5. Гагіна Н. В., Борисенко В. В. Інновації в мовній освіті вищої школи. ScienceRise. 2016. Т. 3. №. 5 (20). С. 68-72; 6. Гагіна Н. В., Борисенко В. В. Компетентнісне навчання в контексті мовної підготовки студентів вищої школи. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія "Педагогіка і психологія". 2017. № 1 (13). С. 149-154; 7. Гагіна Н. В., Лось О. В. Ефективність застосування електронного навчання в іншомовній освіті. Мова. Культура. Комунікація: інноваційні підходи до вивчення мов та літератур : матеріали 7-ї Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернігів, 22-23 квітня 2016 р. Чернігів : Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2016. С. 94-97; 8. Гречок Л. М. Альтернативные методы обучения иностранных языков. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Філологічна". Острог, 2017. Вип. 64. С.106-108; 9. Гречок Л. М. Education in the contest of cultural dialogue. Fundamental and applied science: матеріали міжнар. наук. конф., м. Шеффилд, 30 жовт. 2016 р. Шеффилд, 2016. С. 20-22; 10. Гречок Л. М. Традиційний метод у викладанні іноземної мови. Мова. Культура. Комунікація: інноваційні підходи до вивчення мов та літератур : матеріали VII міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 22-23 квітн. 2016 р. Чернігів, 2016. С. 98 - 100; 11. Кормільцина С. Ю., Яковенко Т. М. Сучасні технології навчання англійської мови для студентів немовних ВНЗ. Мова. Культура. Комунікація: поширення інтегративних тенденцій у сучасних дослідженнях мов і літератур : матеріали VIII-ї міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернігів, 28-29 квітня. 2017 р. Чернігів, 2017. С. 138 - 142; 12. Кормільцина С. Ю., Яковенко Т. М. Тестування як одна із форм контролю у професійній підготовці фахівця. International Academy Journal "Web of Scholar". 2016. November 8(8). Р. 35-37; 13. Корогод Т. О. Новітні засоби формування досвіду самостійної пізнавальної діяльності під час організації позааудиторного читання текстів у немовних ВНЗ. Молодий вчений. 2018. №1. С. 323-327; 14. Корогод Т. О. Теоретичні основи моделювання педагогічних умов формування досвіду самостійної пізнавальної діяльності студентів немовних спеціальностей під час навчання професійного іншомовного спілкування : Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / за ред. проф. Тетяни Степанової. Миколаїв, 2018. № 1 (60). С. 121-127; 15. Корогод Т. О. Форми організації самостійної пізнавальної діяльності студентів немовних спеціальностей під час розвитку професійної іншомовної компетентност. Ключові питання наукових досліджень у сфері педагогіки та психології у XXI столітті : збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції, (м. Львів, 26-27 січня 2018 року). Львів : ГО "Львівська педагогічна спільнота, 2018. Ч. 2 . С.72-77; 16. Лашук Н. М. Іншомовна інформаційно-комунікативна компетентність майбутніх фахівців як складова професійної компетентності. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Чернігів : ЧНПУ, 2016. Вип. 135. С. 96-100; 17. Лашук Н. Формування іншомовної інформаційно-комунікативної компетентності. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, магістрантів і студентів. Харків : РВВ ХТЕІ КНТЕУ, 2016. С. 265-266; 18. Николаенко О. В., Ушата Т. О. Пути повышения эффективности обучения иностранным языкам в неязыковом вузе. "Scientific horizons - 2016": materials of XI international research and practice conference.(Sheffield, April 7th, 2016) Sheffield, 2016. Volume 5. Р. 5-7; 19. Ніколаєнко О. В., Ушата Т. О. Переваги використання мультимедійних презентацій для учасників освітнього процесу. Освіта та наука XXI-2017: тези доп. XIII міжнародної науково-практичної конференції. (Софія, 15 жовтня 2017 р.). Софія, 2017. Том 5. С. 10-12; 20. Светенок Л. К. До проблеми визначення рівнів читацької компетентності. Ukraine - EU. Modern Technology, Business and Law : collection of international scientific papers: in 2 parts. Part 2. Societal Challenges. Innovations in Social Work, Philosophy, Psychology, Sociology. Environmental Protection.

Management and Public Administration. Innovations in Education. Current Issues in the Reformation of the Higher Education System in the Aspect of Ukrainian Eurointegration. Current Issues of Legal Science and Practice. Chernihiv. 2016. P. 255-257; 21. Сікалюк А. І. Дискусія як метод формування соціально-етичних цінностей у студентів економічних спеціальностей на заняттях з іноземної мови. Stav, problemy a perspektvy pedagogick?ho ?t?dia a soci?lnej pr?ce : medzin?rodn? vedecko-praktick? konferencia. Sladkovi?ovo, 2016. С. 183-185; 22. Сікалюк А. І. Інноваційні методи навчання як засіб формування соціально-етичних цінностей у студентів на заняттях з іноземної мови. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота : зб. наук. праць. Ужгород, 2017. Вип. 1 (40). С. 262-264; 23. Шевченко Ю. В. До питання інтенсифікації навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів юридичного факультету. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Філологічна" : зб. наукових праць. Острог, 2017. Вип. 64. Ч. 2. С. 186-190; 24. Шевченко Ю. В. До питання контролю іншомовної професійно-орієнтованої компетенції в усному мовленні студентів немовних спеціальностей. Modern Scientific Achievements and Their Practical Application: proceedings of the III International Scientific and Practical Conference (Dubai, UAE, October 27 - 28. 2016). Dubai, 2016. P. 47-50; 25. Юсхно С. І. Teaching and Learning English for Finance: Major Aims, Principles and Skills. Юність науки - 2017: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 26-27 квіт. 2017 р.). Чернігів, 2017. С. 445-446; 26. Юсхно С. І. Дистанційне вивчення іноземної мови в технічному вузі. Юність науки - 2016: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 18-19 трав. 26-27 квіт. 2016 р.). Чернігів, 2016. С. 148-149; 27. Gagina N. V., Los O. V. Using active learning techniques in a foreign language classroom. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. 2017. V (52), Issue 113. P. 27-29; 28. Los O. V., Gagina N. V. Information and communication technologies in teaching adult learners a foreign language. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. 2018. № 64. Issue 154. P. 37-39; 29. Lytvyn S. V., Svetenok L. K. Teaching English for Specific Purposes in the Process of Eurointegration: Improving Speaking Skills via Appropriate Correction Technique. Ukraine - EU. Modern Technology, Business and Law: collection of international scientific papers: in 2 parts. Part 2. Current Issues of Legal Science and Practice. Management and Public Administration. Innovations in Education. Environmental Protection. Engineering and Technologies. Chernihiv. 2017. P. 115-117; 30. Mestharm O. Methodisch-didaktische Grundlagen der Testerstellung f?r einen Fremdsprachenunterricht. Якісна мовна освіта у сучасному глобалізованому світі: тенденції, виклики, перспективи : матеріали І всеукр. наук.-практ. конф., м. Суми, 23-24 листоп. Суми, 2017. С. 233-236; 31. Mestharm O. Testen im Deutschunterricht: methodisch-didaktische Ans?tze. Ukraine - EU. Modern Technology, Business and Law: collection of international scientific papers: in 2 parts. Part 2. Current Issues of Legal Science and Practice. Management and Public Administration. Innovations in Education. Environment Protection. Engineering and Technologies. Chernihiv, 2017. P. 117-119; 32. Nikolaienko O. V., Ushata T. O. Goals and objectives, principles and strategies of current university foreign languages teaching trends. Scientific horizons - 2017 : materials of the XIII international scientific and practical conference. (Sheffield, September 30th, 2017). Sheffield, 2017. Volume 5. P. 9-11; 33. Nikolaienko O. V., Ushata T. O. Professional orientation in teaching English for students of non-linguistic higher educational establishments. Fundamental and applied science - 2016 : materials of XII international scientific and practical conference. (Sheffield, October 30th, 2016). Sheffield, 2016. Volume 3. P. 45-47; 34. Nikolaienko O. V., Ushata T. O. Активізація пізнавальної діяльності студентів засобами технології критичного мислення під час вивчення іноземних мов. Naukowa my?l informacyjnej powieki - 2017 : materia?y XIII mi?dzynarodowej naukow?-praktycznej konferencji (Przemy?l, March 15th, 2017). Przemy?l, 2017. Tom 3. P. 6-9; 35. Nikolaienko O. V., Ushata T. O. Cross-cultural communicative competence phenomenon as a special feature of a higher school lecturer's professional and pedagogic quality. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Сер. Філологічна. Острог, 2016. Вип. 61. С. 195-197; 36. Nikolaienko O. V., Ushata T. O. Current approach to teaching foreign languages for specific purposes at non-linguistic higher educational establishments. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Сер. Філологічна. Острог, 2017. Вип. 64. Ч. 2. С. 53-55; 37. Nikolaienko O. V., Ushata T. O. Project-based learning technologies in forming communicative foreign languages competence of ESP students. Збірник

наукових праць [Херсонського державного університету]: Педагогічні науки. Херсон, 2017. Вип. 77. С. 160-163; 38. Perminova V. A., Sikaliuk A. I., Lytvyn S. V. Open educational environment as an integral part of innovative education. Науковий вісник Полісся. Чернігів, 2017. № 1 (9). С. 86-90. Shevchenko Yu. Teaching English for Specific Purposes in Mixed Ability Group. Scientific Issues of the Modernity: proceedings of the III International Scientific and Practical Conference (Dubai, UAE, April 27. 2017). Dubai, 2017. P. 25-28; 39. Shevchenko Yu. Using Role Play "Mock Trial as an Innovative Method in Teaching Legal English. Ukraine-EU.Modern Technology,Business and Law : collection of international scientific papers. (Slovak Republic - Poland, April 19-23. 2016) Chernihiv, 2016. P. 196-198; 40. Sikaliuk A. I. Case study method in teaching foreign languages. P?edn? v?deck? novinky : materi?ly XIII Mezin?rodn? v?decko-praktick? conference. Vol. 2. Praha, 2017. S. 58-60; 41. Sikaliuk A. I. Formation of informative reading strategies of professional literature among non-linguistic high school students in the process of teaching a foreign language for specific purposes. Педагогічні науки : зб. наук. праць. Херсон, 2017. Вип. LXXVI. С. 126-128; 42. Sikaliuk A. I., Lytvyn S. V. Teaching ESP in non-linguistic universities. Fundamental and applied science : materials of XIII International research and practice conference. Vol. 6. Sheffield, 2017. P. 27-30; 43. Sikaliuk A. The formation of socio-cultural competence of the students at foreign language lessons. Current issues and problems of social sciences : international scientific conference. Kielce, 2016. P. 81-83.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Шкарлет Сергій Миколайович

Перелік осіб-виконавців

Бараненкова Наталія Анатоліївна

Гагіна Наталія Вікторівна

Гречок Лідія Михайлівна

Кормільцина Світлана Юріївна

Корогод Тамара Олексіївна

Лашук Наталія Миколаївна

Лось Олена Вікторівна

Местхарм Олена Адамівна

Ніколаєнко Ольга Василівна

Пермінова Владислава Анатоліївна

Светенок Людмила Костянтинівна

Сікалюк Анжела Іванівна;

Ушата Тетяна Олександрівна

Шевченко Юлія Вікторівна

Юсухно Світлана Іванівна

Яковенко Тетяна Миколаївна

Відповідальний за підготовку

облікових документів

Телефон

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

